Van: gemeente Meierijstad >
Verzonden: donderdag 5 oktober 2023 14:55
CC:

Onderwerp: Nieuwsbrief Migratie
Bijlagen: Nieuwsbrief Migratie regio Brabant Noord 03 DEF.pdf

Let op: Deze mail komt van buiten onze organisatie. Help mee om onze organisatie veilig te houden en denk na voordat je op een link klikt of een bijgevoegd bestand opent.

Aan alle burgemeesters, colleges, gemeenteraden (via griffie) en beleidsadviseurs migratie,

Hierbij ontvangt u de derde Nieuwsbrief Migratie van de regio Brabant Noord.
De Nieuwsbrief Migratie wordt aansluitend op de vergaderingen van de Regionale Regie Tafel verstrekt.

Hierin is uitgebreide informatie opgenomen over de landelijke en regionale ontwikkelingen op asiel- en Oekraïne-opvang en huisvesting vergunninghouders, de ontwikkelingen en eventuele verwachting. Bronnen voor deze informatiebrief zijn het Regioplan, ministeriele brieven, VNG, het PRT en het RRT.
Desgewenst kan deze informatiebrief worden aangevuld met lokale informatie over deze thema's.

In de nieuwsbrief wordt verwezen naar het Dashboard. Hierin is regionale en gemeentelijke informatie opgenomen over de opgaven voor asiel en Oekraïne-opvang. Deze informatie is beschikbaar bij de burgemeester en beleidsadviseur migratie van de gemeente.

Mochten er bestuurlijke vragen zijn over dit thema, al dan niet naar aanleiding van de nieuwsbrief, dan kunt u zich richten tot Kees van Rooij of Claudia van Megen, of één van de andere leden van het RRT.

Namens,
Kees van Rooij, voorzitter RRT

Met vriendelijke groet,

Secretaresse burgemeester Van Rooij, gemeente Meierijstad

MEIERIJSTAD
Stadhuisplein 1 - 5461KN Veghel - www.meierijstad.nl - info@meierijstad.nl - tel 14 0413

Nieuwsbrief Migratie regio Brabant Noord

Nr. 03 - Oktober 2023

Deze nieuwsbrief informeert burgemeesters, colleges en gemeenteraden van de gemeenten van de regio Brabant Noord over de landelijke, provinciale en regionale ontwikkelingen ten aanzien van de vraagstukken asiel- en Oekraïne opvang en huisvesting vergunninghouders.

Landelijke ontwikkelingen

Door de aanhoudende hoge instroom van migranten en de beperkte mogelijkheden tot uitstroom staat de migratieketen onder grote druk. Een eenvoudige structurele oplossing is er vooralsnog niet.

Hieronder geven we een beschrijving van de landelijke ontwikkelingen op het gebied van asiel- en Oekraïne-opvang en huisvesting vergunninghouders.

- Oekraïne-opvang
  Op 1 januari 2024 wordt het Staatsnoodrecht vervangen door de Tijdelijke wet Oekraïne. Dit betekent dat per die datum de verantwoordelijkheid over de opvang van Oekraïners verschuift van burgemeester naar het college van BenW. Hoe dit na 1 januari bestuurlijk en operationeel wordt georganiseerd wordt regionaal en provinciaal uitgewerkt.

  De landelijke instroom van Oekraïners is constant. Desondanks liepen begin september de opvanglocaties vol door familiehereniging en het sluiten van particuliere opvang. De uitstroom van zo'n 4000 derdelanders per 4 september jl. had op de opvanglocaties lucht moeten gaan geven. De Raad van State heeft echter op 1 september naar aanleiding van een verzoek tot voorlopige voorziening van een derdelander uitgesproken dat de derdelander het recht houdt op tijdelijke bescherming en dus opvang totdat er uitspraak is gedaan in zijn hoger beroep. De uitspraak geldt niet voor de hele groep derdelanders, maar geeft wel een indicatie voor de uitspraken in de verzoeken. Daarom heeft de Staatssecretaris op 2 september besloten om voor de gehele groep derdelanders de beëindiging van de tijdelijke bescherming onder de RTB te bevriezen tot de uitspraak in het hoger beroep door de RvS is gedaan[1]. Deze is naar verwachting in november.

  Het directe gevolg is dat alle opvanglocaties, inclusief de landelijke aanmeldlocaties voor Oekraïners die Nederland binnenkomen, vol zitten. Op 8 september heeft de Staatssecretaris een overleg gehad met het Veiligheidsberaad. Hierin is gevraagde de capaciteit zo snel als mogelijk te vergroten door[2]:
  - Snijverlies op gemeentelijke opvanglocaties te verlagen naar <6%
  - Opschalen van capaciteit op bestaande opvanglocaties waar mogelijk
  - De 5 regio's met de grootste achterstand in realisatie van de opgave worden gevraagd direct noodopvang te organiseren (Brabant Noord valt hier niet onder

  De Staatssecretaris heeft op 4 september reeds een ophoging van landelijke opgave van 90.000 naar 97.000 plekken aangekondigd voor 1 februari 2024. Voor einde van 2024 is een prognose gesteld van 120.000[3]. Wanneer dit gerealiseerd wordt, betekent dit een flinke ophoging van de opvangcapaciteit

  Om gemeenten tegemoet te komen in de transitiekosten die nodig zijn om een pand of grond bouw- en woonrijp te maken voor opvang van ontheemden heeft de Staatssecretaris besloten de investeringsduur te verlengen tot 4 maart 2026. Hiermee wordt voor gemeenten de mogelijkheid vergroot om te investeren in locaties tot 4 maart 2026.
  Tevens is de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) is verlengd naar 4 maart 2025. Dit

[1] Zie brief 02092023brief gemeenten uitspraak RvS
[2] Zie brief SjenV aan BM inz Oek 08052022
[3] Zie brief opvang opgave ontheemden uit Oekraïne 04092023

betekent dat Oekraïense vluchtelingen ten minste tot die datum binnen Europa beschermd worden en opvang aangeboden wordt onder de huidige regelingen.
Verwacht wordt dat een deel van de Oekraïners na enkele jaren zodanig zijn ingeburgerd dat zij na de oorlog in Nederland willen blijven.

- Asielopvang
  Via onder andere Lampedusa komt een groot aantal vluchtelingen Europa binnen. Deze worden volgens de Europese afspraken verdeeld over de landen binnen Europa. Doordat de doorstroom van statushouders naar woningen stagneert zit Ter Apel vol. Dit heeft ertoe geleid dat de Staatssecretaris op 22 september een brandbrief heeft gestuurd naar alle colleges waarin hij met spoed gemeenten vroeg om in totaal in datzelfde weekend nog 1200 plekken asiel beschikbaar te stellen, waarvan 550 voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen. Uiteindelijk heeft dat geleid tot voldoende plekken voor dat moment. De verwachting is echter dat de hoge instroom nog aan blijft houden waardoor extra plekken nodig blijven. Gemeenten kunnen rechtstreeks door het COA benaderd worden met het verzoek om opvang te realiseren.

  De spreidingswet is niet-controversieel verklaard en wordt nog voor de verkiezingen behandeld in de Tweede Kamer. Hiermee wil het kabinet voorkomen dat de schrijnende situatie die zich vorig jaar voordeed bij Ter Apel. Nadat de Spreidingswet in de Tweede Kamer is behandeld gaat deze naar de Eerste Kamer. Het is onzeker of deze wet daar wordt aangenomen.

- Huisvesting vergunninghouders
  De taakstelling huisvesting voor vergunninghouders is voor het tweede deel van 2023 verhoogd. Ook voor 2024 wordt opnieuw een verhoging verwacht. Ondanks dat er financiële middelen zijn vrijgemaakt om huisvesting mogelijk te maken, blijkt dit in de praktijk moeizaam te verlopen door met name de wetgeving.

Uitvoering Regioplan

De afspraken op het gebied van asielopvang en huisvesting statushouders worden niet gerealiseerd. Op korte termijn is geen (structurele) oplossing voor handen waardoor tijdelijke opvang nodig blijft. De opgave opvang Oekraïne wordt vooralsnog wel gehaald.

Staatssecretaris van der Burg heeft tijdens een bezoek aan de PRT van Brabant aangegeven tot de aantreding van het nieuwe Kabinet demissionair te zijn. De afspraken tussen de gemeenten in onze regio zoals vastgelegd in het Regioplan blijven voor dit jaar van kracht.

- Oekraïne-opvang
  Naar aanleiding van de brief van de Staatssecretaris op 8 september is binnen de regio gezocht naar mogelijkheden om per direct extra plekken te creëren. Dit is niet gelukt. Wel wordt nu ingezet op het versneld openen van reeds geplande locaties.
  Een aantal gemeenten hebben op enkele locaties een groot snijverlies[4] (10-30%) doordat gemeenten beperkingen opleggen aan de doelgroep of omdat de beschikbare ruimte niet is afgestemd op de samenstelling van de instroom. Op rijksniveau wordt momenteel bekeken hoe de regeling zodanig kan worden aangepast dat het snijverlies beperkt blijft.

  Op basis van het solidariteitsbeginsel van het Regioplan zijn enkele gemeenten bereid in te springen daar waar het andere gemeenten niet lukt de plekken te realiseren. Nu de instroom aanblijft en de landelijke aanmeldlocaties vol zijn, zijn gemeenten druk bezig met het (versneld) openen van geplande locaties. Hierdoor worden het aantal afgesproken plekken in de regio op 1 januari 2024 gehaald.
  Echter, de extra opgave per 1 februari 2024 (+ 273) wordt niet gerealiseerd. Een groot

[4] Snijverlies betreft het verschil tussen capaciteit en bezetting

aandachtspunt is daarnaast dat contracten bij veel opvanglocaties aflopen in de loop van 2024. Wanneer het niet lukt om deze te verlengen, kan dit betekenen dat een grote groep Oekraïners niet meer opgevangen kan worden.
De prognose voor einde 2024 betekent voor de regio Brabant Noord een verhoging van nog eens 900 plekken. Er is nog geen zicht op hoe dat regionaal wordt ingevuld.

- Asielopvang
  Binnen de regio is het nog niet gelukt om nieuwe noodopvanglocaties te openen. Procedures werken vertragend en onderhandelingen met vastgoed- en locatie-eigenaren verlopen moeizaam. Dit geldt voor zowel de locaties van de noodopvang als AZC, waardoor gemeenten meerdere opties moeten overwegen om alsnog aan de afspraken te kunnen voldoen. Om de vluchtelingen toch op te kunnen vangen in de regio hebben Oss en Meierijstad samen 240 opvangplekken in hoogwaardige en duurzame crisisnoodopvanglocaties gecreëerd. Zij blijven open totdat er in de regio voldoende Noodopvang- en AZC-plekken zijn. Desondanks zullen de afspraken in het Regioplan voor 2023 niet worden behaald. Hierdoor lopen we eind 2023 zo'n 200 opvangplekken achter op de afspraken in het Regioplan. Huisvesting vergunninghouders
  De realisatie van huisvesting is voor alle doelgroepen, en dus ook voor vergunninghouders, een groot zorgpunt. In juli liep de regio 15 % achter op de taakstelling. Nu de taakstelling voor de tweede helft van 2023 is verhoogd is de achterstand 80%. Wat de realisatie van de taakstelling belemmert is veelal de praktische uitvoering van procedures en regelgeving, maar ook is er soms sprake van matchingsproblemen vanuit het COA. De verwachting is dat de gemeenten de verhoogde taakstelling niet gaan behalen.

Governance

Op 1 januari 2024 wordt het Staatsnoodrecht vervangen door de Tijdelijke wet Oekraïne waarbij de verantwoordelijkheid voor de opvangtaak verschuift van de burgemeester naar het college van burgemeester en wethouders. De veiligheidsregio Brabant Noord zal dan net als de andere twee Brabantse regio's, in lijn met de uitgangspunten van de Tijdelijke wet, de uitvoerende taken niet meer vervullen. Dit leidt tot een herziening van de taakverdeling voor zowel de bestuurlijke coördinatie als de uitvoering. Natuurlijk is de Veiligheidsregio opnieuw bereid in een crisissituatie de crisisnoodopvang voor vluchtelingen te organiseren.

Samen met de andere regio's in het land wordt nagedacht over de coördinatie en uitvoering na 1 januari. Momenteel worden de bestuurders via het RRT geïnformeerd en betrokken. Er vindt ook periodiek ambtelijke afstemming plaats over dit thema.

Voor de toekomstige governance is de rol van de Provincie relevant. Binnen de Provinciale Regietafel (PRT) zal in ieder geval bestuurlijke afstemming met betrekking tot de verdeling van gevraagde opvangplekken en realisatie plaatsvinden. Daarnaast rapporteert de PRT aan de Landelijke Regie Tafel over de voortgang van de realisatie van gevraagde opvangplekken. Gemeenten moeten informatie over de voortgang van de realisatie van gevraagde opvangplekken inbrengen bij de PRT. Vragen over wijze operationele informatiedeling en het inzichtelijk maken van realisatie opvangplekken en huisvesting statushouders, worden de komende maanden per regio uitgewerkt. Focus ligt daarbij ook op lokale versteviging

Afstemming over Migratie

Achter de schermen wordt veel gedaan om het thema migratie op de agenda te krijgen en te houden en voortgang te boeken op onze afspraken in het Regioplan. Hieronder een kleine greep uit de inspanningen en overleggen:

- Op 25 september vond het secretaris-overleg Migratie plaats. Deze is iedere 6 weken gepland. Hierin worden alle secretarissen van de regio bijgepraat over de actuele ontwikkelingen en uitdagingen. Het volgende overleg is gepland op 6 november.

- Op 29 september heeft een overleg met burgemeesters plaatsgevonden over de migratie-

opgaven in relatie tot de afspraken in het Regioplan. Hierin is uitgesproken dat iedere gemeente verantwoordelijk is en blijft voor het realiseren van de afspraken in het Regioplan.

- Op 12 oktober vindt een bespreking plaats met burgemeesters en RRT over governance na 1 januari 2024.
- Tijdens de voorgenomen regionale raadsinformatieavond in december wordt een toelichting gegeven op de governance en migratie-opgaven.
- In opdracht van het RRT en de Bestuurlijke kopgroep Wonen vindt in de komende maanden een onderzoek plaats over de relatie Wonen/Volkshuisvesting en Migratie. Wethouders Wonen en ambtenaren Wonen en Migratie worden uitgenodigd voor een interview om inzicht te geven in welke (onbenutte) mogelijkheden er zijn voor de huisvesting voor met name statushouders. Na de analyse zullen de uitkomsten worden gepresenteerd aan de Portefeuillehouders Wonen en het RRT.
- De veiligheidsregio heeft een Dashboard ontwikkeld voor burgemeesters en adviseurs migratie. Hierin wordt een visueel beeld gegeven over de voortgang van de opvang van vluchtelingen in de gemeenten en in de regio. Hierin zijn ook de afspraken in het Regioplan uitgebeeld. Momenteel wordt het Dashboard uitgebreid met een tabblad “huisvesting Vergunninghouders”. Dit wordt uitgevoerd in samenwerking met de Provincie en het COA. Het Provinciale Dashboard waarin ook de huisvesting vergunninghouders is opgenomen zal nog dit jaar worden gereleaset. Uw adviseur Migratie wordt hiervan op de hoogte gehouden.

Vervolg

De veiligheidsregio houdt de ontwikkelingen op dit thema nauwlettend in de gaten. Deze worden gedeeld zodat hierop regionaal en gemeentelijk kan worden ingespeeld. De volgende vergadering van het RRT is gepland op 30 oktober. Na dit overleg, of eerder wanneer er nieuwe ontwikkelingen te melden zijn over dit thema, volgt een nieuwsbrief met de laatste ontwikkelingen op regionaal en landelijk niveau.